

HET KIND

VEERTIENDAAGSCH BLAD VOOR OUDERS EN OPVOEDERS

De Abonnementsprijs bedraagt: f 6.— per jaar
franco per post, bij vooruitbetaling
Rustland en Koloniën: f 7.—
Men abonneert zich **minstens** voor één jaargang.

REDACTEUR
Dr. J. H. GUNNING Wzn.
UITGEVER: J. PLOEGSMA, ZEIST

Afzonderlijke nummers 25 cent, tegen toezending van
dat bedrag in postzegels.
Advertentiën: 35 ct per regel
Bij abonnementen reductie.

ALLES DE REDACTIE BETREFFENDE. TE ZENDEN AAN Dr. J. H. GUNNING Wzn., HILVERSUM,
HOOG NAARDERWEG 8. — — ADRES VOOR DE ADMINISTRATIE: J. PLOEGSMA, ZEIST

De wijze man is hij die met een minimum van kennis een maximum van inzicht heeft.

[Jan Ligthart in een 'gesprek].

AAN DE ABONNÉS.

In het vorig nummer bleef achterwege de mededeeling dat met den verhoogden abonnementsprijs een meer compressen druk van het blad gepaard zou gaan. De lectuur wordt dus uitgebreider. Ook viel uit 't bericht, dat medewerkers voortaan met f 2.— per kolom gehonoreerd zullen worden. Extra correctie in de drukproeven moet vermeden worden, daar de kosten hiervan (f 1.35 per uur) op de inzenders zullen worden verhaald. Titel en inhoud, behorende bij den afgelopen jaargang, worden op aanvraag gezonden. De Uitgever.

N.B. Opzegging van abonnement kan nu niet meer aanvaard worden.

Gewensde stukken kunnen alleen teruggezonden worden op schriftelijk verzoek, en tegen overmaking der frankkosten.

De Redactie dringt aan op het gebruik van machtoverschrift en behoudt zich voor moelijk bezocht of op beide zijden van het papier geschreven stukken zonder nader bericht 'er zijde te leggen.

INHOUD: Dr. Maria Montessori, door de Redactie van „Het Kind”. — Wie in het schuitje zit, moet meevaren (li), door Mevr. Nannie van Wehl. Met naschrift van de Red. — Kinderlectuur. (Kort verslag inzake leugentekst). — Overrampeld door het sprookje, door Mevr. Nannie van Wehl. Met naschrift van de Red. — Eerste Nederlandsche Boomplantdag voor schoolgaande kinderen. — Snippers. — Advertentiën.

Dr. MARIA MONTESSORI.

De volgende week zal veler wensch vervuld worden. Dr. Maria Montessori komt ons land bezekken en geeft den 26en, 28en en 31en Januari, 's avonds in de Aula der Universiteit (Oudemanhuispoort) een cursus, die over drie avonden verdeeld wordt. ¹⁾ Maandag 26 Januari, te 2^{1/2} ure, heeft in dezelfde lokaliteit de officieele receptie plaats, waartoe tal van autoriteiten en representatieve persoonlijkheden zijn uitgenoodigd.

Wij willen niet achterblijven haar een hartelijk „Welkom in Nederland” toe te roepen. Het is voor de tweede maal, dat zij ons bezoekt, maar in dien tusschentijd is het aantal dergenen, die belang stellen in haar persoon en werk, en vooral ook dergenen, die haar hoogelijk vereeren als „baanbreker voor een nieuwe paedagogiek en zich geestdriftig onder haar vanden scharen, reusschtig toegenomen.

¹⁾ Kaarten waren ten zijnen misschen nog wel te verkrijgen bij de Secretarisse der Regelingcommissie, Mev. H. Aankersmit, Gabriel Metzstraat 6, Amsterdam, a f 1.50 p. p.

De Montessori-Vereeniging is gesticht en zorgt voor scholen en grootich opgezette opleidingscursussen en geeft een zeer lezenwaardig orgaan uit. Onze eigen uitgever, en in zijn bescheiden mate ook ons blad, hebben het humme gedaan om haar denkbeelden en werken toegankelijk te maken voor het Nederlandsche publiek. In de onderwijswereid is zij zeker thans voor niemand meer een onbekende; daartoe hebben talloze onderwijzersvergaderingen, die expressielijk aan de bespreking harer denkbeelden gewijd waren, krachtig medegewerkt. En ook daarbuiten is onder ouders en opvoeders de belangstelling algemeen.

De Nederlandsche Montessori-Vereeniging heeft dus aanspraak op onze dankbaarheid, dat zij haar uitnoodigde en niet minder Maria Montessori zelf, dat zij de uitnoodiging aannam. Voor zeer velen zal de gelegenheid welkom zijn, persoonlijk met haar kennis te maken en haar zelf *in vivo* haar denkbeelden, die ook bij ons naast zelf instemming levendige tegenspraak of ernstige bedenkingen hebben ontmoet, te hooren uitleggen. Onze meening, dat Montessori een verschijnsel is, waaraan niemand, die in de opvoeding der jeugd belang stelt, onverschillig mag voorbij gaan, kunnen wij als hekend onderstellen. En daarom nog eens:

Welkom in Nederland!

DE REDACTIE VAN „HET KIND”

WIE IN HET SCHUITJE ZIT, MOET MEEVAREN.

II.

Thans komen we op een ander chapter.

Die dame uit den Haag zei: „Wat hebben jullie andere lieve kinderen. Wat zijn ze eenvoudig en ongenkunsteld. Zóó is er bij ons niet één te vinden. (Ik wil wedden, dat de tegenpartij in Rotterdam woont! N. v. W.) Hun gewichtigste bezigheid is elkaars jurken te betasten en te ondertoeken, of ze gemaakt zijn van crêpe de chine, van zijde, van mousseline de laine of van een doodgewoon katoentje, en te vragen: heeft jou vader nog een auto?”

Wat zou dat *nog* in dii zinnetje doen? Beteekent 't misschien: „Of heeft je vader juist een klap gekregen, eerst met de Russen, toe met de Marken en Kronen, nu weer met de ponden en de dalende scheepvaartandeelen, dat hij geen auto meer kan houden?”

Dan zijn we dus niet in een gezelschap van O.-Weeëskinderen verzeld gernaakt! Nu, dan begrijp ik 't niet meer. Of, laat ik maar duidelijk zijn: *Dan geloof ik dit verhaal niet.* Dan was dit een van de zooveel in de lucht hangende kletspraantjes en dan zou M. J. Schönveld een goed werk doen, met precies te gaan navragen: „Wie heeft dat veteld? Op welke partij is zoo iets voorgekomen? Was 't een betasten van zoo evenjes, of maakte de kwaliteit der goederen een onderwerp van gesprek uit?”

Ik ben geen vreemde op dit terrein van praatjes nazoeken en ze daardoor doodden.

Hier in de stad (Rotterdam!) is een heerlijke school op den Schiedamschen Singel van de Rotterdamse Schoolvereeniging, Hoofd meneer Hofman. Aan die school is een meisjeslyceum verbonden. Ik had een vriendinnetje, voor wie ik niets beters kon wenschen dan een plaats op dat meisjeslyceum, waar ze eens genezen kon van de wonden, haar geslagen op een school, die te zwaar bleek voor haar aard en haar begaafdheden. Ik begon mijn pogingen bij haar moeder. Maar o! wat ontmoete ik daar een tegenstand. En 't meisje zelf zou 't wel 't allerminst willen.

Waarom dan niet?

„Daar is 't zoo chique“.

„Volstrekt niet chiquer dan ze zelf is.“

„O ja! ja! Daar rijden de auto's af en aan, en als je vader geen auto heeft, wordt je niet meegeteld. Daar mag nooit je eigen moeder je komen halen, want dan zeggen ze: Heb je geen juif! Daar moet je elken dag een andere jurk aan hebben! Daar worden zooveel partijen gevende! Daar mag je geen elastiek meer aan je hoed hebben (op het meisjeslyceum dan) maar daar moet je een hoedenspeid hebben. En elken dag een anderen strik!“

Zie, deze praatjes ben ik tot op den grond gekomen en toen waren ze al weg. Met de bange moeder heb ik een heelen middag in de klassen van 't Lyceum doorgebracht. En ze heeft gezien, dat de meisjes simpeler gekleed waren dan zij op de doorloopen lagere school haar eenige (en mooie!) dochter had aangewend.

Allereenvoudigste waschbousjes met donkere rokken vormden den hoofdschotel. De strikken waren zoo aanspruchlos, dat er geen enkele reden was om te veronderstellen, dat ze elken dag verwisseld werden. Aan de kapstokken hingen hoeden mer elastieken. Enige malen maakten we 't uitgaan der schol mee. — en de moeders verdrongen zich om meneer Hofman. Enkele auto's reden voor — van doktoren, die meteen even hun kinderen opkikten en thuis brachten.

Partijen, ja, die waren er wel, maar het waren ook meisjes op een leeftijd, dat ze klaar gemaakt worden voor de wereld en dan geeft men zoo nu en dan een partij, onverschillig of het meisje op het Lyceum gaat of niet.

Ik beo benieuwd, wat er van de door M. J. T. Schönveld aangehoorde praatjes overblijft, als men ze eens gaat onderzoeken. NANNIE VAN WEHL.

Naschrift. Ik hoop in het volgend nr. op deze artikelen te reageeren, en verwijs nu alvast naar den Snipper „Zelfstandigheid“ in dit nummer (een geheel toevallig, onopzettelijk samentreffen) en naar mijn naschrift op een artikel „Eenvoud in de Opvoeding“ van Mevr. Maris-Fransen van de Putte, Jrg. 1911, 21, bl. 184. RED.

KINDERLECTUUR.

KORT VERSLAG zener Bijeenkomst op Vrijdag 8 Augustus 1919, inzake Jeugdlectuur in de Aula van het Gemeentelijk Gymnasium te 'sGravenhage, op initiatief van de Commissie voor de „Witte Lijst“, onderdeel der Commissie voor Vredepropaganda onder de Jeugd, ingesteld door den Algemeenen Nederlandschen Bond „Vrede door recht!“

Aanwezig waren: Mej. Suze Groshans en de H. H. J. F. Ekering en J. F. Ekering jr., respectievelijk als Voorzitter, Lid en Secretaris der Commissie voor de Witte Lijst; verder hadden aan de uitnodiging om deze bijeenkomst bij te wönnen gevolg gegeven: Mej. A. C. Gebhard, voor de Commissie van Jeugdlectuur van het Museum voor Ouders en Opvoeders, Mevr. A. Ledeboer-Kok voor de Commissie voor Jeugdlectuur van de Mij tot Nut van het Algemeen,

de heer D. Voerman voor de Commissie voor Kinderlectuur, ingesteld door het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap, de heer J. Ek voor die van den Bond van Nederlandsche Onderwijzers, Dr. H. E. Greve, Directeur der Openbare Leenzaal en Bibliotheek te 'sGravenhage en Secretaris der Centrale Vereeniging voor Openbare Leenzaalen en Bibliotheeken, Dr. E. Bonebakker, Referendaris ter Gemeentesecretarie, Afd. Onderwijs, te Utrecht, Mej. Ida Heijermans voor de Redactie van „De Vrouw“, Mej. Atie G. Dyserink voor de Redactie van „Schoonheid in Opvoeding en Onderwijs“ en als Secretaresse der Tentoonstelling „Opvoeding van het Kind boven den Leerplichtigen Leeftijd“, Mevr. M. C. Kooij-van Zeggelen voor de Redactie van „De Hollandse Lelie“, de heer J. Lens voor de Redactie van „De Nederlander“, de heer P. Voogd voor die van de „Jeugdcentrale“, Mej. H. Kluit, Directrice der Kinderleenzaal van de Mij tot Nut van het Algemeen te Rotterdam, Mej. N. Dirkzwager, Hoofd der Kinderleenzaal op de bovengenoemde tentoonstelling, Mej. J. Vorstman, lid der Boekencommissie van den Nederlandschen Kinderbond, de schrijvers over jeugdlectuur Nellie van Kol, oprichter der Volks-Kinderbibliotheek, Christine Doorman en Mevr. E. Knuttel-Fabius, en verder als belangstellenden in het onderwerp: de heer G. J. Sirks, Predikant en de Dames Th. J. E. van Aken en S. C. van Leersum.

De Commissie voor de „Witte Lijst“ had tevens tot deze bijeenkomst uitgenoodigd: De Commissie voor jeugdlectuur van den Bond van Gereformeerde Knapenleiders, die van „Ons Huis“ te Amsterdam, de Redactie van „Het Kind“ en van „Jong Leven“, Dr. C. E. Hooijkaas te Rotterdam, den heer G. G. van As, Hoofddirecteur van „De Nederlander“, Mevr. Gunning-de Vries te Noordwijkerhout, Mevr. van Mierop-Mulder te Soest en Mej. E. de Clercq, Directrice der Openbare Leenzaal te Utrecht, welke echter allen — met bericht van verhindering — afwezig waren.

De Presidente der bijeenkomst, Mej. Suze Groshans, heette alle aanwezigen hartelijk welkom en gaf hare groote voldoening te kennen, dat zooveel aan den oproep hadden gehoor gegeven. In hare korte openingsrede zeide zij ongeveer het volgende:

Over de beteekenis van het Boek in het leven van den jongen mensch loopen de meeningen uiteen, maar wel niemand, die iets met leiding van jongeren uitstaande heeft, zal beweren, dat van het boek geenerlei invloed uitgaat. Het verschil in dezen loopt dan ook minder over het principe dan wel over de kwalitatieve en kwantitatieve beteekenis van dien invloed.

Zelfs in onzen snellelevenden en snellezenden tijd heeft de uitspraak van den grooten Herder: „een boek heeft dikwijls voor een geheel leven een mensch gevormd of bedorven“ nog niet hare waarde verloren. En in deze zelfde aula hebben wij het j.l. Woensdag nog in een flijnzinnige rede hooren uitspreken, welk een eigenaardige, subtiel en toch retele plaats het boek in de opvoeding kan innemen. Trouwens, waren wij allen hiervan niet overtuigd, dan zouden wij niet een deel van ons levenswerk wijden aan het zoeken en schiffen om na te gaan wat wij bij voorkeur in handen der jongeren wenschen, wat wij ze liefst onthouden.

Het is dan ook niet om het over dit beginsel eens te worden, al zal het onwillekeurig den achtergrond vormen onzer besprekingen, dat wij hier bijeen zijn; ons doel is meer begrensd en het is over dit engere deel, dat ik u een korte toelichting schuldig ben.

Het is u allen bekend, dat in ons land een vrij groot aantal Commissies bestaan, die zich geregeld wijden aan de beoordeeling van jeugd-, meer nog van kinderlectuur, zooals bijv. de commissies ingesteld door de Mij tot Nut van het Algemeen, door „Ons Huis“, het Ned. Onderw. Genootschap, den Bond van Nederl. Onderwijzers, het Museum van Ouders ea Opvoeders e. a.; en dat daarnaast enkele

¹⁾ Wegens de uitnemende belangrijkheid van het onderwerp plaatsen wij dit ons toegezonden Verslag in extenso. Red.